

ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
ЦЕНТРАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
Кафедра філософії і освіти дорослих

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ДЗВО «УМО»

Протокол № 7 від 25.06.2020 р.

Голова Вченої ради ДЗВО

«Університет менеджменту освіти»

Кириченко М.О.

**ТЕХНОЛОГІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ
ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ РОБОТИ
РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

(шифр за ОПП – ПП5)

Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

Галузь знань: 01 Освіта/педагогіка

Спеціальність: 011 Освітні, педагогічні науки

Спеціалізація / Освітньо-наукова програма: «Освітні, педагогічні науки»

Київ - 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Технологія організації дослідно-експериментальної роботи» для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки», освітньо-наукової програми «Освітні, педагогічні науки»

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

М.І. Скрипник, к.пед.наук, доцент

Розглянуто і схвалено на засіданні робочої (проектної) групи
«12» квітня 2016 року, протокол № 1

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри
Філософії і освіти дорослих ЦППО УМО
«14» квітня 2016 року, протокол № 4

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»
«20» квітня 2016 року, протокол № 4

Програму скориговано, затверджено та пролонговано
рішеннями Вченої ради ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»:
21.06.2016р., протокол № 6;
на 2017 р. (протокол № 13 від 21.12.2016 р.);
протокол № 5 від 21.06.2017;
на 2018 р. (протокол № 9 від 20.12.2017 р.);
на 2019 р. (протокол № 9 від 19.12.2018 р.) ;
рішенням Вченої ради ДЗВО «Університет менеджменту освіти»:
на 2020 р. (протоколами № 2 від 29.01.2020р. та №4 від 18.03.2020 р.),
на 2021 р. (протоколами № 7 від 25.06.2020р.).

1. Опис навчальної дисципліни

<i>Найменування показників</i>	<i>Галузь знань, напрями підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень</i>	<i>Характеристика навчальної дисципліни</i>
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3	Галузь знань: 01 Освіта/педагогіка Спеціальність: 011 Освітні, педагогічні науки Спеціалізація: «Освітні, педагогічні науки»	Рік підготовки
		II
		Семестр
		I, II
		Лекції
		10
Загальна кількість годин – 90	Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)	Практичні заняття
		20
		Самостійна робота
		60
		Вид контролю – залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: розвиток здатності проводити науково-прикладні дослідження на відповідному рівні шляхом пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, зокрема засобами інформаційних та комунікаційних технологій (ЗК3); здатність розробляти проекти, управляти ними, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт (ЗК5); здобуття глибинних знань з педагогіки, зокрема розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань в освітній галузі (як вітчизняній, так і закордонній), критичного аналізу основних концепцій, оволодіння сучасною науковою термінологією та набуття здатності до генерування нових наукових ідей (СК3); набуття універсальних навичок дослідника в освітній галузі, зокрема в галузі післядипломної освіти: проектування та оцінювання освітнього контенту, використання ІТ у науковій діяльності, управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності (СК4); здатність до впровадження та оприлюднення результатів власних наукових досліджень у галузі освітніх, педагогічних наук (СК6).

Заплановані *результати навчання*:

1. Організовувати та проводити оригінальні наукові дослідження в галузі освітніх, педагогічних наук на відповідному фаховому рівні, досягати наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики (РН2), зокрема:

- визначати напрями дослідно-експериментальної роботи в ЗЗСО в освітній парадигмі XXI ст.;
- класифікувати педагогічні освітні практики та педагогічні дослідження за їх характером і змістом;
- визначати наукову новизну і теоретичне значення результатів дослідження; володіти методами опису наукової новизни; здійснювати оцінювання наукової новизни за різними видами;
- уміти розробляти концепцію та програму дослідження у галузі педагогічної освіти та освіти дорослих.

2. Демонструвати навички самостійного виконання наукового дослідження, критичного мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших (РН 3), зокрема:

- проводити педагогічний експеримент відповідно до етапів (діагностичний; прогностичний; організаційний; практичний; узагальнювальний; упроваджувальний);
- обґрунтовувати науковий апарат дослідження;
- демонструвати методологічну культуру дослідника через реалізацію програми експерименту, відбір надійного критеріального механізму, що дозволяє фіксувати ефективність освітньо-виховного процесу;
- на прикладі власного дослідження уміти здійснювати різні види експертиз наукових досліджень: методологічну, технологічну, праксеологічну та комплексну;
- уміти розробляти різні типи анкетного опитування.

3. Здійснювати критичний аналіз, узагальнювати результати наукових досліджень, формулювати та обґрунтовувати висновки і пропозиції щодо розвитку концептуальних і методологічних знань в галузі освітніх, педагогічних наук, зокрема в галузі освіти дорослих (РН7), зокрема:

- визначати критерії успішності та фактори ризику власної дослідно-експериментальної роботи;
- на прикладі власного дослідження здійснювати: методологічну експертизу (аналіз обґрунтованості актуальності проблеми дослідження, теми, об'єкта й предмета; аналіз парадигми, теорії та концепції, на яких вибудовується дослідження); технологічну експертизу (програми наукового пошуку, культури експерименту, умов його проведення, теоретичного, діагностичного і фінансового забезпечення); праксеологічну експертизу (аналіз сфери застосувань результатів дослідження, умов і правил використання теорії на практиці).

4. Здійснювати апробацію та впровадження результатів власних наукових досліджень в галузі освітніх, педагогічних наук, зокрема в галузі освіти дорослих (РН 9), зокрема:

- уміти проводити різні види педагогічних експериментів (природний та лабораторний експерименти; за характером втручання в навчально-виховний процес – констатувальний, пошуковий, формувальний); види експерименту в дидактиці (констатувальний; навчальний; контролюючий; порівняльний).

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Дослідно-експериментальні практики для Нової української школи

Тема 1. Кращі освітні практики, дослідно-пошукова та дослідно-експериментальна робота в освітній парадигмі ХХІ ст.

Напрями модернізації освіти в ХХІ ст. Виклики освітній теорії та практиці Цифрової ери. Дослідно-експериментальна робота в ЗЗСО в освітній парадигмі ХХІ ст. Розуміння сутності та різниці між дослідно-експериментальною роботою, педагогічним досвідом та дослідно-пошуковою роботою педагога. Класифікація педагогічних освітніх практик (залежно від обсягу – комплексні та локальні; за кількістю авторів – індивідуальні або колективні; на основі рівня педагогічних знань, навичок і вмінь – передові, позитивні, ефективні, неефективні, раціональні, нераціональні, негативні). Критерії кращих освітніх практик.

Література: [1; 4; 5; 6; 12].

Тема 2. Нові результати педагогічного дослідження

Наукова новизна і теоретичне значення результатів дослідження. Наукова проблема як результат глибокого вивчення загального стану педагогічної теорії та практики у тій чи іншій галузі. Структуризація нового знання в педагогіці: 1) новизна результату (факт, явище, принцип, модель, теорія, концепція, закон); 2) новизна процесу (технологія освітньої

діяльності, метод дослідження, моніторинг, діагностичний тест); 3) новизна висунутої ідеї (постановка проблеми, формулювання задач, висунення гіпотези). Методи опису наукової новизни. Види оцінювання наукової новизни. Практичне значення результатів дослідження та їх впровадження. Достовірність (вірогідність результатів дослідження). Предмет захисту.

Література: [1; 2; 3; 4; 7; 9; 10].

Тема 3. Програма педагогічного дослідження

Педагогічне дослідження як процес і результат наукової діяльності. Класифікація педагогічних досліджень за їх характером і змістом. Розроблення концепції дослідження як початковий етап розроблення програми. Концептуальні положення дослідження у методологічному розділі програми. Характеристика складових програми дослідження. Розділи програми дослідження: методологічний (включає обґрунтування актуальності теми, формулювання проблеми, визначення об'єкта і предмета, мети і завдань дослідження, формулювання основних понять (категоріального апарату), попередній системний аналіз об'єкта дослідження та формулювання робочої гіпотези); процедурний (розкриває стратегічний план дослідження, а також план та основні процедури відбору й аналізу первинних даних). Технологія роботи над методологічним розділом програми дослідження: обґрунтування актуальності як характеристики міри розбіжності між попитом на наукові ідеї та практичними рекомендаціями і пропозиціями, які може надати наука і практика сьогодні; формулювання проблеми дослідження на основі обґрунтування протиріччя між існуючим та бажаним; обґрунтування об'єкта дослідження (того, на що спрямований процес пізнання): педагогічний процес; сфера педагогічної дійсності; будь-які педагогічні відносини, які містять у собі суперечність. визначення предмета дослідження як конкретної частини об'єкта, що буде детально вивчатися у процесі дослідження; обґрунтування мети дослідження (уявлення про результати); визначення завдань дослідження як конкретизація мети, своєрідний алгоритм, система запланованих (очікуваних) дій для розв'язання мети (досягнення результату); обґрунтування гіпотези (передбачення причини, що викликають будьякий наслідок, суттєвих зв'язків між явищами, сутності явища). Технологія роботи над процедурним розділом програми: розроблення стратегічного плану дослідження; розроблення плану та основних процедур відбору й аналізу первинних даних. Функції програми дослідження (методологічна; методична; організаційна). Результати наукового дослідження. Робочий план дослідження. План-проспект – реферативне викладення отриманих результатів у послідовності їх розміщення у рукописі. Структура плану

Література [1; 3; 4; 5; 7; 8; 12; 15]

Змістовий модуль 2.

Як подолати проблемні ситуації в програмі дослідно-експериментальної роботи?

Тема 4. Порядок організації та проведення дослідно-експериментальної роботи

Етапи педагогічного експерименту: діагностичний; прогностичний; організаційний; практичний; узагальнювальний; упроваджувальний. Етапи експерименту: підготовчий етап експерименту (детальний теоретичний аналіз раніше опублікованих робіт з теми дослідження; визначення невирішених проблем, що стануть основними в даному експерименті; вибір теми дослідження; постановку мети й завдання дослідження; вивчення реальної практики вирішення досліджуваної проблеми; вивчення розроблених у теорії та застосовуваних на практиці заходів, що сприяють вирішенню проблеми; формування гіпотези дослідження); попередній етап проведення експерименту (вибір потрібної кількості експериментальних об'єктів (кількості школярів, класів, шкіл тощо); визначення можливої тривалості експерименту; вибір конкретних методик для вивчення початкового стану експериментального об'єкта анкетного опитування, інтерв'ю, створення відповідних освітньо-виховних систем, експертної оцінки, самооцінки та ін.; перевірка оптимальності та ефективності відібраних методик на невеликій кількості досліджуваних; визначення ознак, за

якими можна з достатньою вірогідністю стверджувати про зміни досліджуваного об'єкта під впливом запропонованих педагогічних дій); проведення експерименту з перевірки ефективності певної системи заходів (вивчення початкового стану системи, в якій проводиться експеримент (рівня знань і вмінь, вихованості, певних рис особистості чи колективу тощо); вивчення умов, у яких проводиться експеримент; формування критеріїв ефективності запропонованої системи заходів; надання детальної інформації (інструкції) учасникам експерименту про порядок і умови ефективного його проведення (якщо експеримент проводить не один педагог); здійснення запропонованої автором системи заходів щодо вирішення певних експериментальних завдань (формування знань, умінь або виховання певних рис особистості чи колективу тощо); фіксування даних про хід експерименту на основі "проміжних вимірів, які характеризують зміни об'єкта під впливом експериментальної системи заходів; виділення труднощів і можливих типових вад у процесі проведення експерименту; оцінка витрат часу, засобів і зусиль); завершальний етап (опис результатів реалізації експериментальної системи заходів (прикінцевий стан рівня знань, умінь, навичок, рівня вихованості тощо); характеристика умов, за яких експеримент дав позитивні результати (навчально-матеріальні, гігієнічні, морально психологічні); опис особливостей суб'єктів експериментальної взаємодії (учителів, вихователів тощо); аналіз даних про витрати часу, зусиль і засобів; рекомендації та застереження щодо меж використання запропонованої й опрацьованої в процесі експерименту системи заходів).

Література [1 - 5; 9; 10; 11; 16]

Тема 5. Науковий апарат дослідження

Тема дослідження. Актуальність дослідження. Об'єкт і предмет дослідження. Мета і завдання дослідження. Ідея, задум, гіпотеза дослідження. Методологічні і теоретичні засади педагогічного дослідження. Практичне значення результатів дослідження та їх впровадження. Достовірність (вірогідність результатів дослідження). Предмет захисту. Сучасне наукознавство про види експертиз наукових досліджень: методологічна, технологічна, праксеологічна та комплексна. Сутність і завдання кожної з них.

Література [1 - 5; 9; 10; 11]

Тема 6. Критерії успішності та фактори ризику дослідно-експериментальної роботи

Критерії успішності етапів виконання науково-дослідної роботи. Методологічна експертиза (аналіз обґрунтованості актуальності проблеми дослідження, теми, об'єкта й предмета; аналіз парадигми, теорії та концепції, на яких вибудовується дослідження). Технологічна експертиза програми наукового пошуку, культури експерименту, умов його проведення, теоретичного, діагностичного і фінансового забезпечення. Практикологічна експертиза як аналіз сфери застосувань результатів дослідження, умов і правил використання теорії на практиці. Формулювання факторів ризику та шляхів їх подолання (на прикладі дослідження).

Література [1 - 5; 9; 10; 11]

Змістовий модуль 3.

«Nullius in verba» («Нічого зі слів»): доказ через експеримент

Тема 7. Педагогічний експеримент

Експеримент як метод педагогічних досліджень. Основна мета експерименту – перевірка теоретичних положень, підтвердження робочої гіпотези, всебічне вивчення теми дослідження. Основне призначення експерименту – підтвердження або відхилення гіпотези, покладеної в її основу. Методологічна культура дослідника, опрацювання програми експерименту, надійний критеріальний механізм, що дозволяє фіксувати ефективність освітньо-виховного процесу. Види експериментів. Їх сутність (природний та лабораторний експерименти; за характером втручання в навчально-виховний процес – констатувальний,

пошуковий, формувальний). Чотири види експерименту в дидактиці: констатувальний; навчальний; контролюючий; порівняльний (за А.А.Киверялгом).

Література [1 - 5; 9; 10; 11; 13; 17]

Тема 8. Соціологічний метод опитування (анкетування)

Анкетування. Типи анкетного опитування за кількістю охоплення опитуваних: повне (охоплюються великі групи людей) і вибіркове (опитування певної групи учасників); за характером спілкування: особисте (безпосереднє опитування) та заочне (поштою, телефоном); за формою здійснення: групове та індивідуальне; за формою проведення: усне (за типом інтерв'ю) та письмове (робота з бланковими анкетами); за способом вручення анкет: поштове та роздавальне. Структура анкети (вступна, основна демографічна). Класифікація анкет. Структура анкети складається з трьох частин: вступної, основної, демографічної. Забезпечення обґрунтованості (валідності) анкети. Забезпечення надійності анкети.

Література [1 - 5; 9; 10; 11; 13]

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змстових модулів і тем	Кількість годин			
	Усього	У тому числі		
		л	пр	срс
1	2	3	4	5
<u>Змістовий модуль 1.</u>				
<i>Дослідно-експериментальні практики для Нової української школи</i>				
Тема 1. Кращі освітні практики, дослідно-пошукова та дослідно-експериментальна робота в освітній парадигмі XXI ст.	10	2	2	6
Тема 2. Нові результати педагогічного дослідження	10		2	8
Тема 3. Програма педагогічного дослідження	10	2	2	6
Усього годин за змістовим модулем 1	30	4	6	20
<u>Змістовий модуль 2.</u>				
Як подолати проблемні ситуації в програмі дослідно-експериментальної роботи?				
Тема 4. Порядок організації та проведення дослідно-експериментальної роботи	12	2	2	8
Тема 5. Науковий апарат дослідження	12		4	8
Тема 6. Критерії успішності та фактори ризику дослідно-експериментальної роботи	16	2	4	10
Усього годин за змістовим модулем 2	40	4	10	26
<u>Змістовий модуль 3.</u>				
«Nullius in verba» («Нічого зі слів»): доказ через експеримент				
Тема 7. Педагогічний експеримент	10		2	8
Тема 8. Соціологічний метод опитування (анкетування)	10	2	2	6
Усього годин за змістовим модулем 3	20	2	4	14
РАЗОМ:	90	10	20	60

5. Теми та зміст практичних занять

№ з/п	Теми практичних занять	Зміст практичних занять	Години
1	2	3	4
<i>Змістовий модуль 1.</i>			

Дослідно-експериментальні практики для Нової української школи			
	Тема 1. Кращі освітні практики, дослідно-пошукова та дослідно-експериментальна робота в освітній парадигмі XXI ст.	Виконати завдання із робочого зошита №1: Скрипник М.І. Технологія організації дослідно-експериментальної роботи. <i>Частина 1. Дослідно-експериментальні практики для Нової української школи:</i> Робочий зошит із дисципліни циклу професійної підготовки аспірантів II курсу навчального плану підготовки галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки». - К.: ЦППО, 2017. - 25 с.	2
	Тема 2. Нові результати педагогічного дослідження	Аналіз нових результатів педагогічного дослідження за авторефератами захищених дисертацій зі спеціальності галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» та власного дослідження	2
	Тема 3. Програма педагогічного дослідження	Порівняти методологічний та процедурний розділи програми власного дослідження. Розробити правила формулювання: об'єкта, предмета, мети, завдань дослідження; гіпотези.	2
Усього годин за змістовим модулем 1			6
Змістовий модуль 2.			
Як подолати проблемні ситуації в програмі дослідно-експериментальної роботи?			
	Тема 4. Порядок організації та проведення дослідно-експериментальної роботи	Виконати завдання робочого зошита № 2: Скрипник М.І. Технологія організації дослідно-експериментальної роботи. <i>Частина 2. Як подолати проблемні ситуації в програмі дослідно-експериментальної роботи?:</i> Робочий зошит із дисципліна циклу професійної підготовки аспірантів II курсу навчального плану підготовки галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки». – К.: ЦППО, 2017. - 27 с.	2
	Тема 5. Науковий апарат дослідження	Порівняти поняття «проблема педагогічного дослідження» та «тема педагогічного дослідження». Розкрити вимоги до вибору теми дослідно-експериментальної роботи. Визначити правила формулювання теми дослідно-експериментальної роботи. Обґрунтувати об'єкт, предмет, мету, завдання, задум та гіпотезу власного педагогічного дослідження	4
	Тема 6. Критерії успішності та фактори ризику дослідно-	Визначити критерії, за якими здійснюватиметься аналіз успішності дослідно-експериментальної	4

	експериментальної роботи	роботи з власної теми аспіранта. Розкрити фактори ризику дослідно-експериментальної роботи та запропонувати шляхи їх профілактики з теми дослідження аспіранта. Аналіз та класифікація за видами методологічних помилок за авторефератами захищених дисертацій зі спеціальності галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» та власного дослідження	
	Усього годин за змістовим модулем 2		10
	Змістовий модуль 3. «Nullius in verba» («Нічого зі слів»): доказ через експеримент		
	Тема 7. Педагогічний експеримент	Провести відбір методів дослідження для виконання дисертаційної роботи. Охарактеризувати методи педагогічного дослідження, які будуть використовуватися під час написання магістерської роботи, та їх призначення. Розробити анкету відповідно до теми дослідження.	2
	Тема 8. Соціологічний метод опитування (анкетування)	Виконати завдання із робочого зошита № 3: Скрипник М. І. Технологія організації дослідно-експериментальної роботи. Частина 3. «Nullius in verba» («Нічого зі слів»): доказ через експеримент / М. І. Скрипник: Робочий зошит із дисципліни циклу професійної підготовки аспірантів II курсу навчального плану підготовки галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки». – К.: ЦППО, 2018. – 28 с.	2
	Усього годин за змістовим модулем 3		4
	Разом:		20

6. Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для здобувачів PhD:

1. Підготовка до аудиторних занять – 10 год.
2. Підготовка до контрольних заходів – 10 год.
3. Опрацювання питань, які не розглядаються на аудиторних заняттях – 20 год., з них на виконання індивідуальних дослідницьких завдань – 20 год.

Усього 60 год.

Індивідуально-дослідницькі завдання у межах самостійної роботи спрямовані на формування і розвиток практичних умінь застосовувати уміння аналізувати дослідження з проблем методології наукового пізнання та педагогічного дослідження, генерувати нові ідеї для самостійного дослідження актуальних проблем з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки», зокрема освіти дорослих відповідно до мети і завдань дисертаційної роботи.

Окремі звіт про самостійну роботу не надаються. Результати опанування відповідного матеріалу перевіряються під час усного опитування, модульного (тестові завдання) і підсумкового (залік) контролю знань, наявності виконаних завдань, поданих у робочих зошитах з дисципліни, оформлення здобувачем програми дослідно-експериментальної роботи.

**Завдання для самостійної роботи здобувачів PhD
з опрацювання питань, які не розглядаються на аудиторних заняттях,
та індивідуально-дослідницькі завдання**

Теми для самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Год.
<u>Змістовий модуль 1.</u>		
<i>Дослідно-експериментальні практики для Нової української школи</i>		
Тема 1. Кращі освітні практики, дослідно-пошукова та дослідно-експериментальна робота в освітній парадигмі XXI ст.	Проаналізувати кращі освітні практики, дослідно-пошукову та дослідно-експериментальну роботи з проблеми дослідження <i>Індивідуально-дослідницьке завдання:</i> Теоретичний аналіз літератури з проблеми дослідження. Представити реферативний огляд літератури з проблеми дослідження. Підготувати анотований каталог іноземних джерел дослідження з проблеми (кількість джерел – не менше 25). Підготувати есе «Погляд на сучасного вченого: європейський і вітчизняний досвід»	6
Тема 2. Нові результати педагогічного дослідження	Проаналізувати новизну дисертаційних досліджень із проблематики, яку вивчаєте. <i>Індивідуально-дослідницьке завдання:</i> Письмове оформлення: актуальності дослідження, суперечностей, які плануєте розв'язати, новизни дослідження	8
Тема 3. Програма педагогічного дослідження	Розроблення програми дослідження <i>Індивідуально-дослідницьке завдання:</i> Підготувати програму дослідження з теми Оформлення рекомендацій аспіранту. Ознайомтеся із роботою Ольги Мельник «Десять порад майбутнім здобувачам наукових ступенів» - Режим доступу: www.perspektyva.in.ua/naukovyj-prostir/.../desyat-porad-majbutnim-zdobuvacham-n... а) підготуйте тези на цю статтю; б) здійсніть опитування аспірантів із проблеми типових труднощів в організації роботи на першому році навчання в аспірантурі та сформулюйте Рекомендації аспіранту-першокурснику у формі запитань та відповідей.	6
Усього годин за змістовим модулем 1		20
<u>Змістовий модуль 2.</u>		
Як подолати проблемні ситуації в програмі дослідно-експериментальної роботи?		
Тема 4. Порядок організації та проведення дослідно-експериментальної роботи	Проаналізувати типові труднощі в організації та проведенні дослідно-експериментальної роботи <i>Індивідуально-дослідницьке завдання:</i> Виконати завдання №1 з розділу	8

	«Навчально-творчі завдання для самостійної роботи з дисципліни «Технологія організації дослідно-експериментальної роботи»» (див. робочий зошит № 2: Скрипник М.І. Технологія організації дослідно-експериментальної роботи. <i>Частина 2. Як подолати проблемні ситуації в програмі дослідно-експериментальної роботи?</i> : Робочий зошит із дисципліна циклу професійної підготовки аспірантів II курсу навчального плану підготовки галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки». – К.: ЦППО, 2017. - 27 с.)	
Тема 5. Науковий апарат дослідження	Проаналізувати науковий апарат власного дослідження. <i>Індивідуально-дослідницьке завдання:</i> Виконати завдання № 2,3 з розділу «Навчально-творчі завдання для самостійної роботи з дисципліни «Технологія організації дослідно-експериментальної роботи»» (див. робочий зошит № 2: Скрипник М.І. Технологія організації дослідно-експериментальної роботи. <i>Частина 2. Як подолати проблемні ситуації в програмі дослідно-експериментальної роботи?</i> : Робочий зошит із дисципліна циклу професійної підготовки аспірантів II курсу навчального плану підготовки галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки». – К.: ЦППО, 2017. - 27 с.)	8
Тема 6. Критерії успішності та фактори ризику дослідно-експериментальної роботи	Класифікувати проаналізовані дисертаційні роботи з проблеми дослідження за критеріями успішності дослідно-експериментальної роботи. Обґрунтувати фактори ризику та шляхи їх подолання у власному дослідженні. <i>Індивідуально-дослідницьке завдання:</i> Виконати завдання № 4 з розділу «Навчально-творчі завдання для самостійної роботи з дисципліни «Технологія організації дослідно-експериментальної роботи»» (див. робочий зошит № 2: Скрипник М.І. Технологія організації дослідно-експериментальної роботи. <i>Частина 2. Як подолати проблемні ситуації в програмі дослідно-експериментальної роботи?</i> : Робочий зошит із дисципліна циклу професійної підготовки аспірантів II курсу навчального плану підготовки галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки». – К.: ЦППО, 2017. - 27 с.)	10

	Робочий зошит із дисципліни циклу професійної підготовки аспірантів II курсу навчального плану підготовки галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки». – К.: ЦППО, 2017. - 27 с.)	
Усього годин за змістовим модулем 2		26
Змістовий модуль 3.		
«Nullius in verba» («Нічого зі слів»): доказ через експеримент		
Тема 7. Педагогічний експеримент	Здійснити аналіз ідеї, задуму, гіпотези власного дослідження в контексті новизни. <i>Індивідуально-дослідницьке завдання:</i> Виконати завдання 2. «Захисти власну ідею дослідження». із робочого зошита: Скрипник М. І. Технологія організації дослідно-експериментальної роботи. Частина 3. «Nullius in verba» («Нічого зі слів»): доказ через експеримент / М. І. Скрипник: Робочий зошит із дисципліни циклу професійної підготовки аспірантів II курсу навчального плану підготовки галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки». – К.: ЦППО, 2018. – 28 с.	8
Тема 8. Соціологічний метод опитування (анкетування)	Охарактеризувати методи власного дослідження, класифікувати типові помилки у застосуванні методів дослідження. <i>Індивідуально-дослідницьке завдання:</i> Виконати завдання № 4, 5, 6. із робочого зошита: Скрипник М. І. Технологія організації дослідно-експериментальної роботи. Частина 3. «Nullius in verba» («Нічого зі слів»): доказ через експеримент / М. І. Скрипник: Робочий зошит із дисципліни циклу професійної підготовки аспірантів II курсу навчального плану підготовки галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки». – К.: ЦППО, 2018. – 28 с.	6
Усього годин за змістовим модулем 3		14
Разом:		60

8. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни «Технологія організації дослідно-експериментальної роботи» використовуються когнітивні методи навчання (наукові; метапредметні; емпатії; змістовного (смыслового) бачення; символічного бачення; евристичного спостереження; фактів; досліджень; конструювання понять; конструювання правил; гіпотез; прогнозування; помилок; конструювання теорій).

Під час лекційного курсу застосовуються:

- інтерактивний мультимодальний текст: робочі зошити; відео, мультимедійна презентація, ментальні карти, Е-дошка;
- дискусійне обговорення проблемних питань.

На практичних заняттях застосовуються:

- робочі зошити, в яких вміщено ситуаційні завдання («кейс-стаді»);
- спільне навчання (робота у парах і малих групах).

9. Контрольні заходи та засоби діагностики

Поточний контроль знань здобувачів PhD з навчальної дисципліни проводиться у формі усного опитування на письмового тестування з кожного модуля. З кожного модуля здобувачам PhD пропонується 10-15 тестів закритої форми множинного вибору з 1-2 правильними відповідями з п'яти можливих. На практичних заняттях оцінюється активна участь в обговоренні проблемних ситуацій та виконанні завдань.

Підсумковий контроль знань – залік.

10. Критерії та шкала оцінювання

– Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності здобувача PhD при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів з навчальної дисципліни «Творча майстерня молодого науковця», є:

– повнота і вчасність виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни;

– глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;

– вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;

– характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);

– вміння застосовувати теоретичні положення щодо наукового пізнання та його логіки;

– вміння виокремлювати, систематизувати, розв'язувати та прогнозувати актуальні педагогічні проблеми, чинники та тенденції розвитку педагогічної науки.

Оцінювання результатів усіх форм контролю передбачено у 100-бальній шкалі (табл. 10.1).

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на практичних, результати самостійної роботи студентів) проводиться у % від кількості балів, виділених на завдання, із заокругленням до цілого числа за критеріями:

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Позитивні оцінки виставляються лише тим студентам, які виконали всі види навчальної роботи, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни і набрали за результатами поточного та підсумкового контролів не менше 60 балів.

Таблиця 10.1

Шкали оцінювання (100-бальна та національна)

90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

11. Рекомендована література

11.1. Базова література:

1. Гончаренко С.У. Педагогічні дослідження: Методологічні поради молодим науковцям / С.У. Гончаренко – К., 1995. – 42 с.
2. Гончаренко С.У. Про критерії оцінювання педагогічних досліджень [Електронний ресурс] / С.У. Гончаренко. URL : <http://ukped.com//781.html>.
3. Давидов В.П. Основы методологии, методики и технологии педагогического исследования : научно-методическое пособие / В.П. Давидов. – М.: Академия ФСБ, 1997. – 272 с.
4. Загвязинский В.И. Методология и методы психолого-педагогического исследования : учеб. пособие [для студ. высш. учеб. заведений] / В.И. Загвязинский, Р. Атаханов. – М.: Издательский центр "Академия", 2007. – 208 с.
5. Киверялг А.А. Методы исследования в профессиональной педагогике / А.А. Киверялг. – Таллин: ВАЛГУС, 1980. – 334 с.
6. Кловак Г.Т. Основы педагогічних досліджень : навч. посіб. / Г.Т. Кловак. – Чернігів: Чернігівський державний центр науково-технічної і економічної інформації, 2003. – 260 с.
7. Кохановский В.П. Философия и методология науки : учебник [для высших учебных заведений] / В.П. Кохановский. – Ростов н/Д.: Феникс, 1999. – 371 с.
8. Логическая структура мыслительного эксперимента [Электронный ресурс]. URL : http://revolution.allbest.ru/psychology/00005035_1.html.
9. Лодатко Є.О. Моделювання в педагогії: точки відліку [Електронний ресурс] / Є.О.Лодатко. URL : [http://intellect-invest.org.ua/pedagog_editions_e-magazine pedagogical_science_vypuski_n1_2010_st_2/](http://intellect-invest.org.ua/pedagog_editions_e-magazine_pedagogical_science_vypuski_n1_2010_st_2/).
10. Лук'янова Л.Б. До питання експертизи навчально-методичної літератури [Електронний ресурс]. URL : http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/vchu/N135/N135p057-063.pdf.
11. Методи математичної статистики в дослідженні проблем педагогіки і психології [Електронний ресурс]. URL : <http://ukped.com/1169.html>.
12. Рудницька О.П. Основы педагогічних досліджень : навчально-методичний посібник / О.П. Рудницька, А.Г. Болгарський, Т.Ю. Свистельнікова. – К., 1998. – 193 с.;
13. Сидоренко В.К. Основы научных исследований: навч. пос. / В.К. Сидоренко, П.В. Дмитренко – К.: РННЦ "ДІНІТ", 2000. – 259 с.
14. Сисоєва С.О., Кристопчук Т.Є. Методологія науково-педагогічних досліджень: Підручник / С.О.Сисоєва, Т.Є.Кристопчук. – Рівне: Волинські обереги, 2013. – 360 с.
15. Скрипник М.І. Технологія організації дослідно-експериментальної роботи. *Частина 1. Дослідно-експериментальні практики для Нової української школи: Робочий зошит із дисципліни циклу професійної підготовки аспірантів II курсу навчального плану підготовки галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки».* - К.: ЦПППО, 2017. - 25 с.
16. Скрипник М.І. Технологія організації дослідно-експериментальної роботи. *Частина 2. Як подолати проблемні ситуації в програмі дослідно-експериментальної роботи?: Робочий зошит із дисципліни циклу професійної підготовки аспірантів II курсу навчального плану підготовки галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки».* – К.: ЦПППО, 2017. - 27 с.
17. Скрипник М. І. Технологія організації дослідно-експериментальної роботи. *Частина 3. «Nullius in verba» («Нічого зі слів»): доказ через експеримент* / М. І. Скрипник: Робочий зошит із дисципліни циклу професійної підготовки аспірантів II курсу навчального плану підготовки галузі знань 01

Освіта/Педагогіка спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки». – К.: ЦППО, 2018. – 28 с.

11.2. Додаткова література:

1. Архипова С.П. Застосування математично-статистичних методів у соціально-педагогічному дослідженні. URL : http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/vchu/N144/N144p003-008.pdf. Барковський В.В.
2. Теорія ймовірностей та математична статистика : навч. посіб. / В.В. Барковський, Н.В. Барковська, О.К. Лопатін. К.: ЦУЛ, 2002. 448 с.
3. Беспалько В.П. Основы теории педагогических систем. / В.П. Беспалько. – Воронеж: Из-во Воронежского ун-та, 1977. – 304 с.: ил.
4. Боцюра О. А. Використання критерію Манна-Уїтні для аналізу результатів тестування / О.А.Боцюра // Педагогічна наука: історія, теорія, практика, тенденції розвитку. Вип. 1. – 2008. – С.49-57.
5. Валькова О.Ю. Организация научно-методической поддержки инновационно-творческой деятельности учителя муниципальной методической службой г-к Геленджик (тьюторальная модель): [Электронный ресурс]. URL :http://www.thetutor.ru/regions/krasnodar/docs/valkova_statia.doc.
6. Волкова Н.В. Шаблон для формирования измерительного инструмента (анкеты): [Электронный ресурс]. URL :: marketing.rbc.ru/download/research/demofile.
7. Воловик П.М. Проблеми порівняння результатів педагогічних експериментів // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. – 2002. – Вип. I (5). – С. 121–127; Воловик П.М. Педагогічна технологія оцінювання ефективності нових методів навчання та виховання за допомогою непараметричних критеріїв / П.М.Воловик / П.М. Воловик // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. – 2004. – Вип. II. – С. 8–21.
8. Гершунский Б.С. Прогностические методы в педагогике : монография / Б.С. Гершунский – К.: Издательское объединение "Вища школа", 1974. – 208 с.; Гончаренко С.У. Педагогічні дослідження: Методологічні поради молодим науковцям / С.У. Гончаренко. – Київ-Вінниця: ДОВ "Вінниця", 2008. – 278с.
9. Моносзон Э.И. Введение в научное исследование по педагогике : учебное пособие [для студентов педагогических институтов] / Э.И. Моносзон. – М.: Просвещение, 1988. – 360 с.
10. Мысленный эксперимент — метод эвристический [Электронный ресурс]. URL : <http://www.journalist-virt.ru/mag.php?s=200609721>.
11. Наукова проблема та обґрунтування теми дослідження. Гіпотези у наукових дослідженнях [Електронний ресурс]. URL : <http://www.info-library.com.ua/books-text-8409.html>.
12. Образцов П.И. Методы и методология психолого-педагогического исследования / П.И. Образцов. – СПб.: Питер, 2004. – 268 с.
13. Панова С.О. Математичні методи у статистичній перевірці наукових гіпотез [Електронний ресурс] / С.О.Панова. URL : http://bdpu.org/scientific_published/conf021009/articles/Section_3/Panova.pdf.
14. Рудницька О.П. Основы педагогических исследований : навчально-методичний посібник / О.П. Рудницька, А.Г. Болгарський, Т.Ю. Свистельнікова. – К., 1998. – 193 с.;
15. Сидоренко В.К. Основы научных исследований: навч. пос. / В.К. Сидоренко, П.В. Дмитренко – К.: РННЦ "ДІНІТ", 2000. – 259 с.
16. Сисоєва С.О., Кристопчук Т.Є. Методологія науково-педагогічних досліджень: Підручник / С.О.Сисоєва, Т.Є.Кристопчук. – Рівне: Волинські обереги, 2013. – 360 с.
17. Скрипник М.І. Рецепція ідей українських науково-педагогічних шкіл у теорію і практику професійного розвитку фахівців. URL : lib.iitta.gov.ua/.../1/РЕЦЕПЦИЯ%20ИДЕЙ%20УКРАИНСКИХ_Скрипник%20анот.pdf ;
18. Сурмін Ю.П. Майстерня вченого : Підручник для науковця / Юрій Петрович Сурмін. – Київ : Навчально-методичний центр "Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні", 2006 . – 302 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua>
2. Електронна бібліотека НПП України <http://lib.iitta.gov.ua>
3. Веб-сторінка аспірантури і докторантури УМО: <http://umo.edu.ua/postgraduate-postdoctoral>
4. Канбан-план роботи аспіранта 1 і 2 року навчання: <https://coggle.it/diagram/X6GthSUMn1klAZmf/t/%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D0%B1%D0%B0%D0%BD-%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%BD-content-uploads-scrumandkanbanrufinal-pdf>
5. Офіційні сайти періодичної літератури:

Назва журналу	Офіційний сайт
Актуальні проблеми педагогіки, психології та професійної освіти	http://journals.uran.ua/apppfo
Вісник післядипломної освіти серія «соціальні та поведінкові науки»	http://umo.edu.ua/serija-socialjni-ta-povedinkovi-nauki
Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки)	http://aqce.com.ua/
Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія «Педагогіка та психологія»	http://visnyk-pedagogy.knlu.edu.ua/
British Journal of Educational Technology	https://bera-journals.onlinelibrary.wiley.com/journal/14678535
Educational Evaluation and Policy Analysis	https://journals.sagepub.com/toc/EPA/current
International Journal of Science and Research (IJSR)	https://www.ijsr.net/index.php

6. Офіційні сайти державних та міжнародних установ:

Назва	Офіційний сайт
Верховна Рада України	www.portal.rada.gov.ua
Кабінет Міністрів України	www.kmu.gov.ua
Національний інститут стратегічних досліджень	https://niss.gov.ua/
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих Національної академії педагогічних наук України	http://ipood.com.ua/
Інститут вищої освіти Національної академії освітніх наук України	https://ihed.org.ua/en/home/
Міжнародний Центр Перспективних Досліджень	http://icps.com.ua/

7. Соціальні мережі для співпраці вчених усіх наукових дисциплін:

- Academia.edu: <https://www.academia.edu/>
- ResearchGate: <https://www.researchgate.net/>
- Соціальні мережі науковців (Scientific Social Community): <https://www.science-community.org/uk>
- Українські науковці в світі (Ukrainian Scientists Worldwide): <https://www.science-community.org/uk>